

Erf Buitenzorg

functieveranderingsplan Leutsestraat 27 | Angeren

juli 2022

Erf Buitenzorg

functieveranderingsplan Leutsestraat 27 | Angeren

juli 2022

Inhoudsopgave

Introductie	7
Het gebied en de plek: een korte terugblik	9
1870 en 1900	11
1930 en 1960	13
1990 en 2018	15
Huidige situatie	17
Functieverandering van het agrarische erf	25
Bijlagen	35
Colofon	39

De rand van het erf. De betonnen rand tussen verharding en akker is de fundering van de kassen die hier stonden.

De familie Jansen heeft decennialang een gecombineerd varkens- en kippenbedrijf gehad aan de Leutsestraat 27 in Angeren. Ooit zijn de vader en oom van Frans Jansen kleinschalig begonnen: enkele tientallen kuikens werden in Villa Buitenzorg opgekweekt en vervolgens verkocht. Later kwamen daar in een schuur nabij de woning varkens bij.

Het bedrijf werd steeds verder uitgebreid en splitste zich verder op. De oom van Frans Jansen verdiende zijn geld in de (inmiddels verdwenen) kassen ten zuiden van het huidige erf en met fruitteelt. De vader van Frans Jansen bouwde het kippen- en varkensbedrijf verder uit. Sommige stallen, zoals de stal achter de villa, werden afgebroken en opnieuw opgebouwd. Andere stallen werden toegevoegd, telkens aangepast aan de eisen van de tijd.

Frans Jansen heeft tot eind jaren negentig van de vorige eeuw gebouwd aan een modern bedrijf. Hier werden niet alleen zeugen en kippen gehouden. Het bedrijf had ook de beschikking over eigen stamboekberen (mannelijke varkens).

Het houden van varkens en kippen had als doel om risico's te spreiden. Bij verminderde inkomsten uit de ene tak diende de andere tak als buffer. Toch waren de tijden met uitbraken van mond- en klauwzeer (MKZ), varkenspest en vogelgriep moeilijke tijden waarin het bedrijf in periodes ook op slot stond. Op het bedrijf is echter nooit een uitbraak van één van deze ziektes geweest.

Toch heeft deze turbulente tijd er aan bijgedragen dat de familie Jansen de bedrijfsvoering aanvankelijk heeft aangepast. Rond het jaar 2000 is de familie gestopt met de varkensfokkerij. De stallen zijn daarna aangepast voor het houden van vleesvarkens. Later is de familie volledig gestopt met het boerenbedrijf.

Frans Jansen werkt inmiddels als zelfstandige. Hij zorgt door het hele land voor de afwerking van deuren. Daartoe heeft hij de beschikking over een werkplaats op het erf. Zijn vrouw Elly heeft het vak van onderwijzeres weer opgepakt en werkt op een basisschool.

De stallen staan inmiddels al enkele jaren leeg en het agrarisch erf is niet meer als zodanig in gebruik. Een gedeelte van de stallen wordt gebruikt voor opslagdoeleinden. Het bedrijf beschikt echter nog wel over een volledige milieuvergunning. Ook beschikt het bedrijf nog over een milieu- en natuurvergunning voor het houden van slachtkuikens.

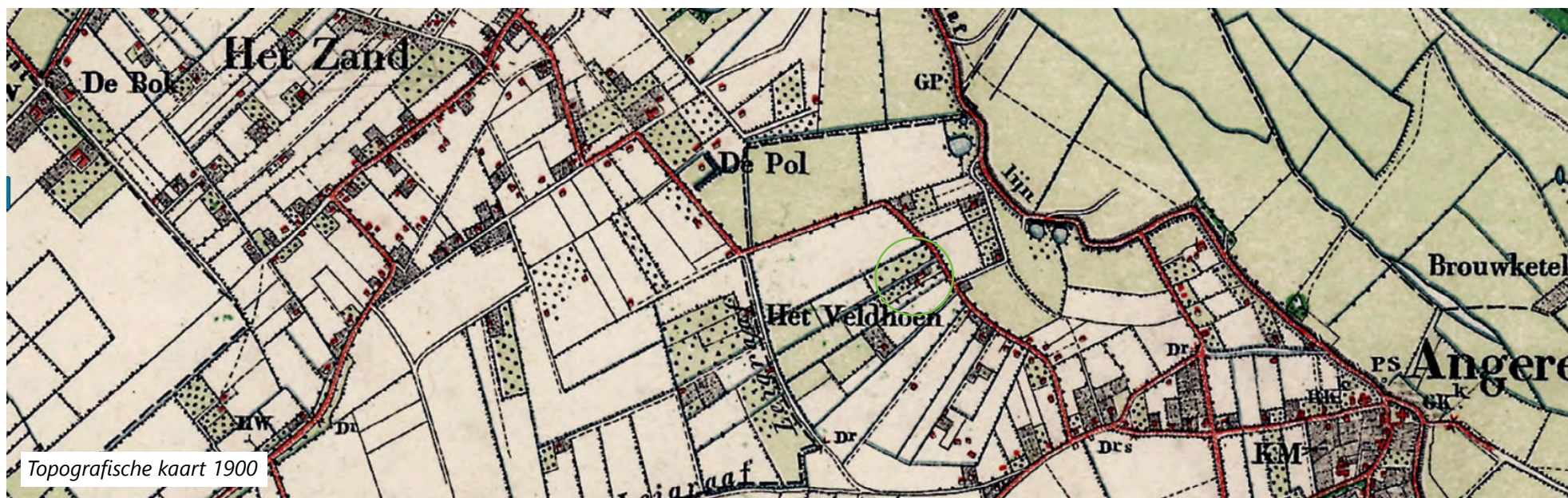
Inmiddels is het moment gekomen om 'schoon schip' te maken. Het idee is om de stallen te slopen en daarvoor in de plaats twee (ruime) bouwkvavels te realiseren.

Dit document bevat de achtergronden van deze functieverandering. Het is niet alleen een landschapsplan. Het vertelt, beknopt, het verhaal van deze plek en hoe we hier, met aandacht voor het landschap en haar rijke verleden, twee bouwkvavels kunnen realiseren. Enerzijds dient het daarbij als onderbouwing voor de gemeente. Anderzijds hopen we ook dat eventuele kopers van de kvavels geïnspireerd raken om met de invulling van hun bouwkvavel een bijdrage te leveren aan het fraaie landschap rond Angeren.

Het gebied en de plek: een korte terugblik

1870 en 1900

Angeren ligt op relatief korte afstand van de plaats waar de Rijn zich splitst in Nederrijn en Waal. Tegenwoordig is dat een 'gefixeerde' plaats: de afsplitsing is door menselijk ingrijpen vastgelegd en verplaatst zich niet meer. Vroeger was dat anders. Voortdurend verlegde de rivier haar loop, waardoor er verschillende rivierbeddingen ontstonden. Ook de Linge volgt voor een deel nog zo'n oude rivierloop.

Bij dit 'vlechtwerk' van rivierlopen hoort ook een 'vlechtwerk' van oeverwallen of stroomruggen. Dit zijn iets hoger gelegen gronden waar de rivier het grovere sediment, zoals zand, heeft afgezet. De fijnere kleideeltjes blijven langer zweven in het water en zijn dus op grotere afstand van de rivier afgezet. Zo is de 'vette' klei in de kommen ontstaan.

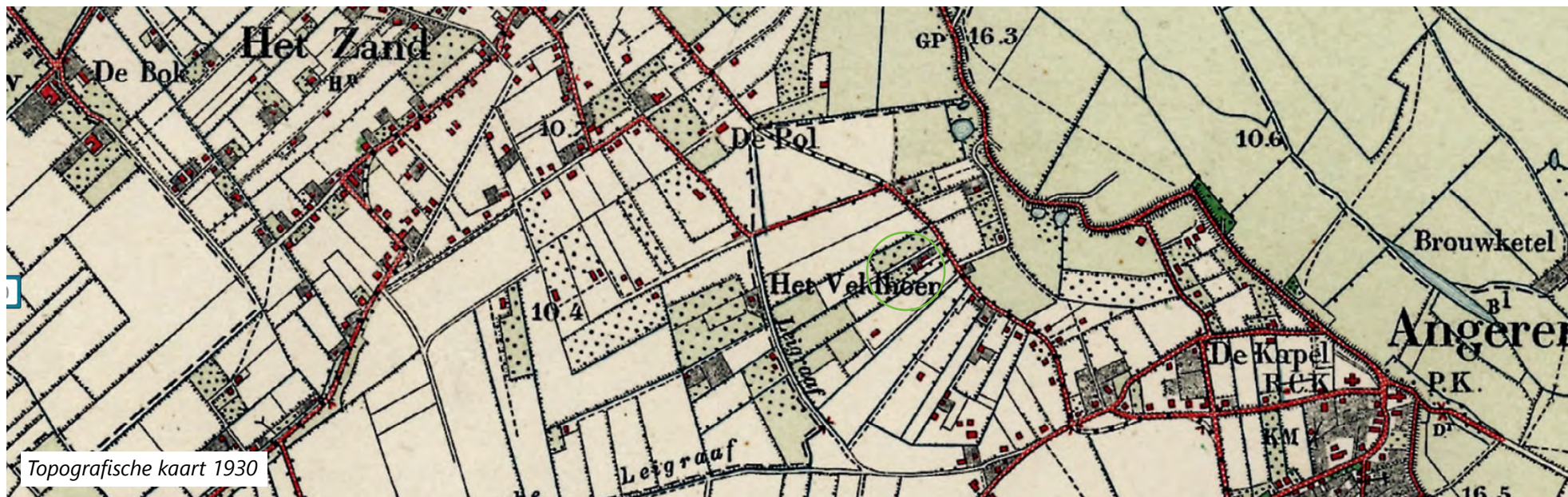
Angeren ligt, net als Huissen op een dergelijke stroomrug. Van oorsprong zijn dit namelijk uitstekende landbouwgronden. Vruchtbaar, maar met een goede structuur door de aanwezige zandfractie. Over het algemeen werden deze gronden dan ook als akker gebruikt, op beide historische kaarten te herkennen aan de lichte, beige kleur. De uiterwaarden, te zien in de rechter bovenhoek van beide kaarten, zijn in gebruik als weide en hooiland. Op de kaarten is dit lichtgroen weergegeven.

Op de historische kaart van 1870 is bovendien ook al een relatief hoge dichtheid aan bebouwing te zien. Deze bebouwing is niet zozeer als lint gekoppeld aan één weg, maar ligt verspreid langs meerdere wegen en soms zelfs aan insteekwegen. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het samenkomen van meerdere stroomruggen in deze 'oksel' tussen twee rivieren. Ieder erf was voorzien van een moestuin, bruinigrijks aangegeven, en vaak lag er nog een kleine boomgaard bij. Het erf van de familie Jansen is op de kaart herkenbaar en aangegeven als 'Het Veldhoen'. Onduidelijk is waar deze naam vandaan komt. Aan dit erf was een boomgaard gekoppeld. Veel perceelsgrenzen zijn beplant met hagen en bomenrijen. Vaak werd op die manier ook vee en wild van de akkers gehouden.

> Villa Buitenzorg op een oude ansichtkaart (jaartal onbekend)

Het areaal boomgaarden is in 1900 nog aanzienlijk uitgebreid, ook rondom het erf van de familie Jansen. Rond 1900 moet hier de Villa Buitenzorg gebouwd zijn, hoewel op de kaart het erf nog altijd als 'Het Veldhoen' wordt aangeduid. Overigens zal Villa Buitenzorg geen echt landgoed geweest zijn. Waarschijnlijk was het een grote, rijke boerderij. Dergelijke rijke boerderijen zijn in deze omgeving geen zeldzaamheid. Dat heeft, zoals eerder aangegeven, te maken met de uitstekende landbouwgrond waarop ook fruitbomen erg goed groeiden en tegenwoordig nog groeien.

1930 en 1960

In de periode tot 1960 zijn er weinig landschappelijke veranderingen af te leiden uit het kaartbeeld. Het kaartbeeld van 1930 laat ten opzichte van het kaartbeeld van 1900 op de vorige pagina hoogstens een bescheiden toename van het areaal boomgaarden zien.

Tussen 1930 en 1960 is er echter wel sprake van een transformatie. Op het kaartbeeld verschijnen grote hoeveelheden kassen, aangegeven met rode lijnstukken. Deze kassenbouw is in gang gezet door de Huissense burgemeester Willem Michaël Helmich en de dominicaner pater Alphonsus Rijken. Zij zochten naar nieuwe werkgelegenheid voor arbeiders. Glastuinbouw verschaftte de arbeider een redelijk inkomen omdat hij de producten gemakkelijk aan de snelgroeiende steden kwijt kon. Iedere tuinder had zijn eigen bedrijf, zodat klassenstrijd en het afvallen van het geloof vermeden konden worden.

Omdat Huissen al een tuinbouwverleden kende, transformeerde de omgeving van Huissen binnen een paar decennia tot een bloeiend tuinbouwcentrum. Ook de grond was uitermate geschikt voor tuinbouw.

Overigens zijn de op het kaartbeeld van 1960 zichtbare kassen niet de kassen die we nu in het landschap zien. In de jaren '60 introduceerde de zoon van een tuinder uit Lent, Piet Evers, de zogenaamde 'Lentse Ramen'. Dit was een van de eerste teeltvormen onder glas: op een lage bak lagen letterlijk, ramen, waaronder allerlei gewassen geteeld konden worden.

Lentse Ramen zijn onder andere nog te zien bij de historische tuinderij Warmoes in Lent, waar ze ook nog gebruikt worden.

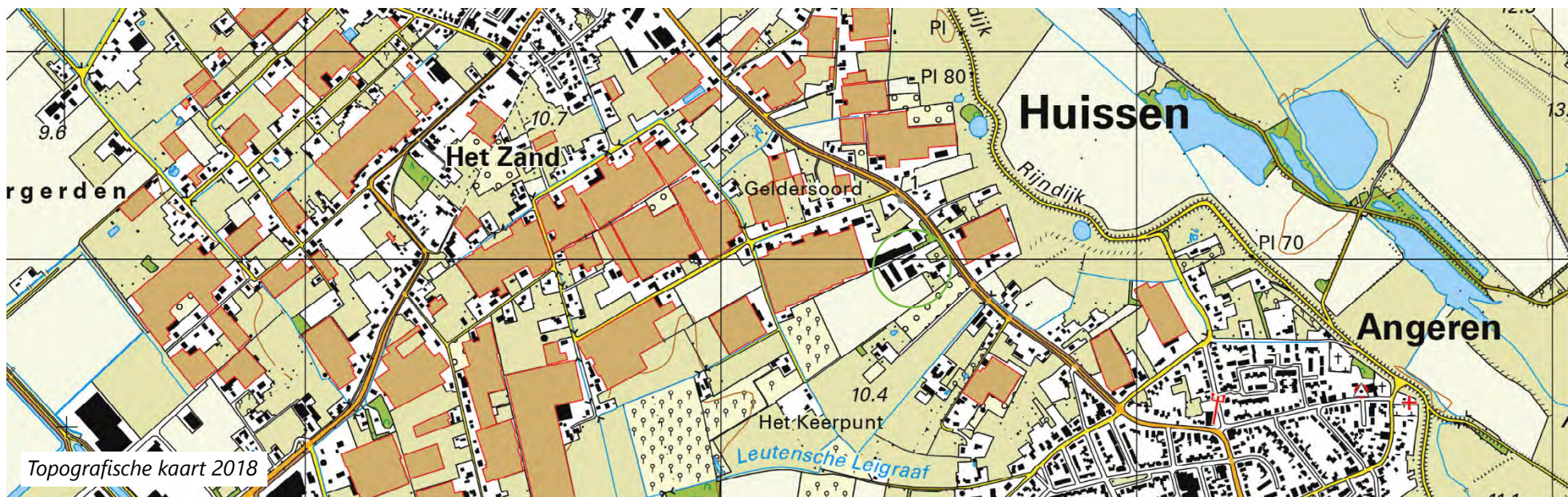
Het erf van de familie Jansen staat inmiddels aangegeven als 'Buitenzorg'. Bij de villa horen geen kassen. Wel is er in 1946 een tuinmanswoning gebouwd, de huidige woning van de familie Jansen. Idee was dat de dames die destijds Villa Buitenzorg bewoonden zo altijd hulp in de nabijheid hadden. Tussen tuinmanswoning en Villa liep een kavelpad naar achteren.

Lentse Ramen op een oude foto uit Huissen (bron: mijn Gelderland.nl)

Gerestaureerde Lentse Ramen (bron: flickr.nl)

1990 en 2018

Na 1960 groeit het aantal kassen rondom Huissen nog steeds. Het zijn niet langer Lentse Ramen, maar inmiddels echte, verwarmde kassen zoals pater Rijken dat voor ogen had. Voor een deel gaat deze kassenbouw ten koste van (hoogstam)fruitboomgaarden, hoewel er, juist ook in de omgeving van Villa Buitenzorg nog wel enkele boomgaarden liggen. In de jaren '90 zullen dit voornamelijk laagstambomen zijn.

Ook de ontwikkeling op het erf van de familie Jansen is op de kaart van 1990 mooi zichtbaar. Er is een duidelijke tweedeling te zien tussen een stuk glastuinbouw aan de zuidzijde van het erf, achter de villa. Achter de tuinmanswoning heeft zich het erf ontwikkeld dat er ook nu nog ligt met varkens- en kippenschuren.

Aan de noordzijde van het erf is de grote loods die er ook nu nog staat zichtbaar.

In april 2016 zijn de kassen op het erf van de familie Jansen gesloopt op het kaartbeeld uit 2018 zijn ze dan ook niet meer aangegeven. De kassendichtheid is met name ten westen van het erf van de familie Jansen, bij Het Zand, nog verder is toegenomen. De échte grote kassen staan echter net buiten het kaartbeeld in Bergerden.

Door de jaren heen is het landschap rondom het erf van de familie Jansen veranderd van een overwegend open landbouwland met hagen en boomgaarden naar een glastuinbouwgebied dat een veel hogere bebouwingsdichtheid kent. Juist ook in het gebied rondom het erf, tussen Huissen en Angeren, lijkt het landschap nu weer steeds opener te worden waarbij kassen en stallen verdwijnen. Onder invloed van initiatieven als 'Angeren in het groen' keren de kleinschalige hoogstamfruitbomen terug in het landschap. Ook de familie Jansen heeft in dit kader nieuwe boomgaarden aangeplant. Voor recreanten wordt het landschap hiermee aantrekkelijker, net als voor mensen die op een mooie, idyllische plek in het buitengebied willen wonen.

Op google streetview zijn de kassen achter Villa Buitenzorg nog zichtbaar

De woning van de familie Jansen was de tuinmanswoning van Villa Buitenzorg

Huidige situatie

Garage en jonge hoogstamboomgaard.

Lege varkensschuren, deels met zonnepanelen. Nu in gebruik als opslag.

Villa Buitenzorg

Voormalige varkensstal van de familie Jansen (rechts) en niet zo fraai bedrijfsverzamelgebouw (links). Het verzamelgebouw hoort niet bij het erf.

Vleeskuikenschuur en silo. Vergunningen en inrichting zijn nog aanwezig.

Zicht over het erf op Villa Buitenzorg en voormalige tuinmanswoning.

De achterzijde van Villa Buitenzorg, gezien vanuit de tuin.

Sierperen begeleiden de toegangsweg tot het erf.

1. tuinmanswoning
2. garage/privéagebruik
3. voormalige slachtkuikenschuur
4. voormalige varkensschuur
5. Slachtkuikenschuur
6. voormalige varkensschuur
7. Villa Buitenzorg

- A. tuin rondom woning
- B. boomgaard
- C. boomgaard
- D. laan van sierperen
- E. walnoot
- F. walnoot
- G. esdoorn (gehavend)
- H. struweel
- I. bestaande esdoorngroep

Huidige situatie

Het agrarische erf, zoals dat op de kaart hiernaast is weergegeven, is al enkele jaren niet meer in functie. Doordat de stallen niet gebruikt worden is ook de onderhoudstoestand van het merendeel van de gebouwen slecht. Logischerwijs is het erf, waar jarenlang met plezier is gewerkt, na de bedrijfsbeëindiging geen fijne plek meer om te komen. Materiaal en gereedschap dat eens in en om de stallen gebruikt werd staat tussen de verlaten stallen op het met betonnen kanaalplaten en H-klinkers verharde erf.

Op het gehele achtererf ontbreekt beplanting. De steeds grotere vrachtwagens die door leveranciers en veetransporteurs werden en worden gebruikt maakten een deugdelijke verharding noodzakelijk.

Toch zijn er op het erf ook nog genoeg voorbeelden te zien van de ondernemersgeest van de familie Jansen. Zo wordt het dak van een varkensstal uit 1986 (4), die bouwkundig nog in prima staat is, gebruikt voor het opwekken van zonne-energie. De schuur achter Villa Buitenzorg (2) is de garage en wordt tevens gebruikt voor privé-doeleinden.

De stapsgewijze groei van het erf is onder andere af te lezen uit de geschakelde schuren achter de woning (3). Daar achter staan, met een andere oriëntatie als de overige schuren, de slachtkuikenschuur (5) en een derde varkensschuur (6).

Op het perceel waar ooit kassen stonden werd op 27 augustus 2019 quinoa geoogst. De teelt van dit 'superfood' staat symbool voor de innovatieve geest van de boeren en tuinders in deze streek. De liefde voor een fraai erf blijkt bij de familie Jansen met name uit het voorerf, waarvan de voormalige tuimanswoning (1) met omliggende tuin (A) het hart vormt. In het kader van 'Angeren in het groen' zijn aan de voorzijde en rondom de varkensstal bij Villa Buitenzorg nieuwe hoogstamboomgaarden aangeplant, waaronder schapen grazen (B, C). Deze boomgaarden dragen ook bij aan de beleving van Villa Buitenzorg als karakteristiek pand in het buitengebied van Angeren.

De oprit naar het erf wordt geflankeerd door sierperen (*Pyrus calleryana* 'Chanticleer', D), terwijl her en der op het erf walnotenbomen (*Juglans regia*, E, F) staan die zeker nog niet volwassen zijn, maar toch al een aardige omvang hebben. De familie Jansen heeft aangegeven de beeldbepalende walnoot voor de varkensschuur (E) en de oprit met sierperen (D) te willen behouden als dat enigzins mogelijk is. Dit is dan ook gehanteerd als uitgangspunt bij het uitwerken van het plan.

Jonge notenboom op het voorerf

Oogst van quinoa bij de familie Jansen

De esdoorn in de voortuin van de familie Jansen zijn bij een storm in 2019 helaas zo beschadigd geraakt dat hij beter vervangen kan worden. Een nieuwe, gezonde boom die de ruimte krijgt om uit te groeien zal ervoor in de plaats komen.

Zoals al aangegeven ontbreekt de beplanting op het achtererf voor een groot deel. Alleen op de noordelijke perceelsgrens staat struweel (H), dat voor een deel uit zichzelf zal zijn opgekomen. In ieder geval een deel van dit struweel bestaat uit rode kornoelje (*Cornus sanguinea*).

Gehavende esdoorn in de voortuin

Struweel op de noordelijke perceelsgrens

Functieverandering van het agrarische erf

1. tuinmanswoning
2. nieuwe bouwkavel
3. nieuwe bouwkavel
4. kavelpad
5. garage/privégebruik
6. ontsluiting woningen/werkplaats
7. Villa Buitenzorg

- A. laan van sierperen
- B. te behouden walnoot
- C. boomgaard
- D. boomgaard
- E. nieuwe pruimen of peren (hoogstam)
- F. Rode esdoorn (boomboeket)
- G. Tulpenbomen
- H. Solitaire walnoot
- I. Esdoorn vervangen
- J. Struweelrand en vogelbosje
- K. Boerenhaag (1,5 m hoog)
- L. Bestaande esdoorngroep
- M. bestaande en te behouden walnoot

Functieveranderingsplan

Gewenste situatie

De familie Jansen wil het oude erf saneren. Enerzijds is dat een definitieve afsluiting van een tijdperk. Anderzijds is het ook een oplossing voor de zorgen die de stallen met hun asbesthoudende dakbedekking nog steeds geven.

Om het saneren en slopen van de stallen te kunnen bekostigen wil de familie Jansen twee bouwkvelds (2 en 3) realiseren op het bestaande bouwblok. Beide kvelds hebben een oppervlakte van 1500 m² en liggen achter de voormalige tuinmanswoning (1). In overleg met toekomstige bewoners kan de kveldgrootte nog enigszins aangepast worden, maar de kvelds worden nooit groter dan de getekende 1500 m².

Op de nieuwe kvelds is het bouwvlak aangegeven waarbinnen de toekomstige bewoners hun woning mogen realiseren. Het bouwvlak is maximaal 20 meter diep en de ligging is zodanig dat een compact 'erf' ontstaat.

De familie Jansen heeft aangegeven dat zij de bestaande oprit met sierperen aan weerszijden (A) wil behouden. Dit geldt ook voor de walnoot die nu voor de varkensschuur staat. Landschappelijk gezien is dit ook wenselijk. De bomen staan er al enige tijd en hebben al een behoorlijke maat. En juist deze beplanting maakt dat het erf zich hecht aan het landschap en daar een min of meer natuurlijke plaats in heeft. In de uitwerking is het behouden van de bestaande beplanting dan ook een uitgangspunt.

Gevolg van deze keuze is dat het kveldpad (4) dat nodig is om het achterliggende kveld te bereiken een lichte knik vertoond. Omdat de bestaande oprit altijd gebruikt is ten behoeve van het agrarische erf en daarom ook door (grote) vrachtwagens moest kunnen worden gebruikt, levert het 'hergebruik' van de oprit geen problemen op. De voormalige varkensschuur die nu door de familie Jansen wordt gebruikt als werkplaats/garage (5) is het enige gebouw van het oorspronkelijke erf dat behouden blijft. Deze werkplaats heeft geen eigen

ontsluiting via de voorzijde/Leutsestraat. Daarom wordt de ontsluiting achter de bestaande woning gerealiseerd (6). Op deze manier worden tevens de nieuw te realiseren woningen ontsloten.

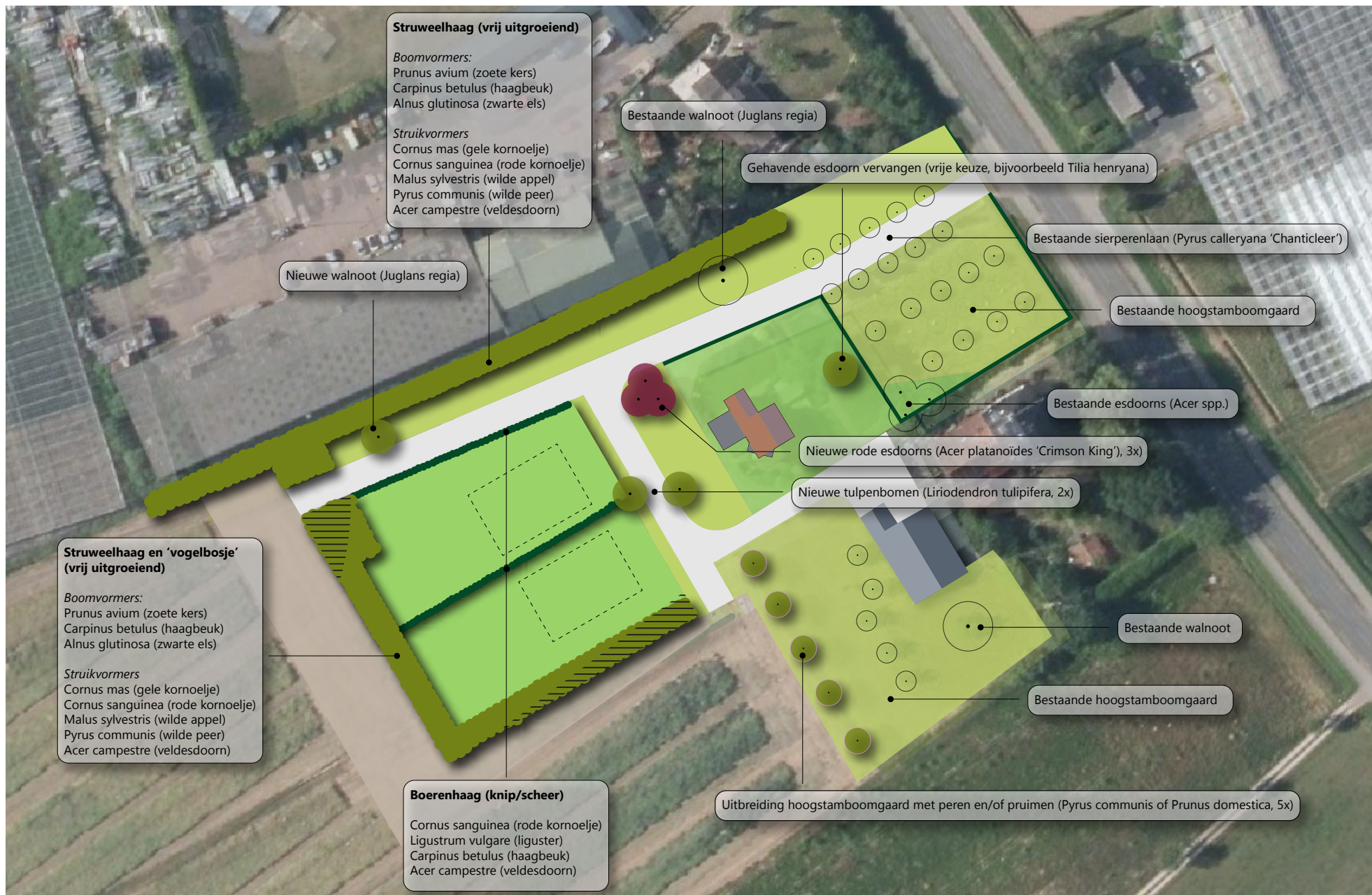
De ontsluiting naar de nieuwe woningen en de werkplaats is bewust op 10 meter afstand van de huidige woning van de familie Jansen gelegd. Het zorgt voor 'lucht' rondom de voormalige tuinmanswoning. Bij een eventuele verkoop in de toekomst hebben nieuwe bewoners op deze manier ook ruimte om zich heen.

De totale breedte van zowel het kveldpad als de ontsluiting naar de werkplaats is 5,5 meter. Het idee is om de ontsluitingsweg in eigen beheer te houden als mandelige weg of via een vereniging van eigenaren.

Woningen en erven rondom Angeren kenmerken zich over het algemeen door één of enkele grote, soms ook bijzondere bomen op het voorerf. Waar in andere delen van Nederland het gehele erf soms beplant is, zijn de meeste achtererven in deze omgeving terughoudend beplant. Van oudsher lag hier vaak een boomgaard met moestuin. In een enkel geval zijn hier nog relictten van te vinden. Voor de familie Jansen geldt dat ze in het verleden al twee nieuwe hoogstamboomgaarden hebben aangeplant (C en D). In de toekomstige situatie dragen deze boomgaarden in belangrijke mate bij aan de landschappelijke inpassing. Voorstel is om de boomgaard achter de werkplaats uit te breiden met een vijftal hoogstamperen- of pruimenbomen (E). Vanaf de Leutsestraat is deze boomgaard zo in de toekomst iets nadrukkelijker aanwezig, waarbij het bovendien lijkt of de boomgaarden bij de achterliggende nieuwe woningen horen.

Wat betreft de overige beplanting is aansluiting gezocht bij de omgeving en bij de nabijheid van Villa Buitenzorg. Hoewel deze Villa, voor zover bekend, nooit een tuinaanleg heeft gekend geeft de architectuur van het gebouw en de aanwezigheid van een tuinmanswoning wel aanleiding

om met betrekking tot beplanting enkele accenten aan te brengen. Zoals gebruikelijk in de omgeving wordt het nieuwe 'erf' niet al te dicht beplant maar wordt er gekozen voor enkele bomen van formaat die de ruimte krijgen om vrij uit te groeien.

De hoek van het kavelpad met de ontsluitingsweg naar de werkplaats en woningen wordt gemarkeerd door een groep van drie rode esdoorns (*Acer platanoides* 'Crimson King', F). Deze drie bomen kunnen dicht bij elkaar worden geplant, waardoor ze een fraai 'bomenboeket' zullen zorgen. De sierwaarde van deze boom zit voornamelijk in het blad. Maar voor dat dit in het voorjaar tot ontwikkeling komt bloeit de boom al met geelgroene bloemtuilen.

Op het denkbeeldige middelpunt tussen de bestaande en de nieuwe woningen worden, aanweerszijden van de ontsluitingsweg, twee tulpenbomen (*Liriodendron tulipifera*, G) aangeplant. Enerzijds heeft deze boomsoort fraai, tulpvormig blad en eveneens tulpvormige bloemen. De bloemen vallen echter niet heel erg op. Het echte spektakel is als de bomen in het najaar fel goudgeel verkleuren. Het einde van het kavelpad, tenslotte, wordt gemarkeerd door een solitaire notenboomboom (H).

Het heeft de voorkeur om ook op de plaats van de gehavende esdoorn in de voortuin van de familie Jansen een nieuwe boom te planten. Hierbij kan uiteraard opnieuw voor een esdoorn worden gekozen. Het is echter ook goed denkbaar dat hier wordt gekozen voor een andere soort, zoals de zilverlinde (*Tilia tomentosa*) of, als een iets kleinere boom gewenst is, een gewimperde linde (*Tilia henryana*). Beide soorten hebben heerlijk geurende bloemen. De zilverlinde heeft daarbij blad met een zilverkleurige onderzijde, terwijl de gewimperde linde een bijzondere bladvorm heeft die bovendien in het voorjaar mooi koperkleurig is.

Tussen de bedrijven ten noorden van het erf en de nieuwe bouwblokken wordt een afstand van 16,5 meter aangehouden. Dit is ruim voldoende

voor de hier gevestigde bedrijven Categorie 1 en 2. In deze ruimte wordt enerzijds het kavelpad gerealiseerd, maar er ontstaat ook ruimte om eventueel nog wat schapen te weiden en om een struweelrand (J) van vijf meter breed te realiseren die het zicht op de gebouwen weg neemt. De struweelrand bestaat uit inheemse, bij dit landschap passende soorten: els (*Alnus glutinosa*), gele kornoelje (*Cornus mas*), rode kornoelje (*Cornus sanguinea*), zoete kers (*Prunus avium*), wilde appel (*Malus sylvestris*), wilde peer (*Pyrus communis*), haagbeuk (*Carpinus betulus*) en veldesdoorn (*Acer campestre*). Zo ontstaat een struweelrand die enerzijds ecologisch aantrekkelijk is, maar die door de vele bloeiende soorten ook een aantrekkelijke afscheiding voor de bewoners vormt.

Deze struweelrand zet zich, met dezelfde soorten in dezelfde mengverhouding, voort in een 'vogelbosje en struweelrand van eveneens vijf meter die de nieuwe kavels aan de westzijde en zuidzijde omsluiten. Deze beplantingsstructuur vangt tevens de spuitzone van het omliggende landbouwkavel op.

Tussen de beide kavels en tussen de noordelijke kavel en het kavelpad wordt een zogenaamde 'boerenhaag' aangeplant. Veldesdoorn (*Acer campestre*), rode kornoelje (*Cornus sanguinea*) en liguster (*Ligustrum vulgare*) vormen hiervan de basis. Naar believen kunnen andere geschikte loofhoutsoorten als els (*Alnus glutinosa*) en haagbeuk (*Carpinus betulus*) worden toegevoegd. Aanplant van coniferen en laurierkers (*Prunus laurocerasus*) is landschappelijk gezien niet wenselijk.

De hoogte van de haag is minimaal 1,5 meter en maximaal 2 meter. Op deze manier wordt voorkomen dat de kavels zich visueel isoleren ten opzichte van elkaar en van het landschap. Dit zou afbreuk doen aan het nieuwe 'erf' dat aan de Leutsestraat 27 moet ontstaan.

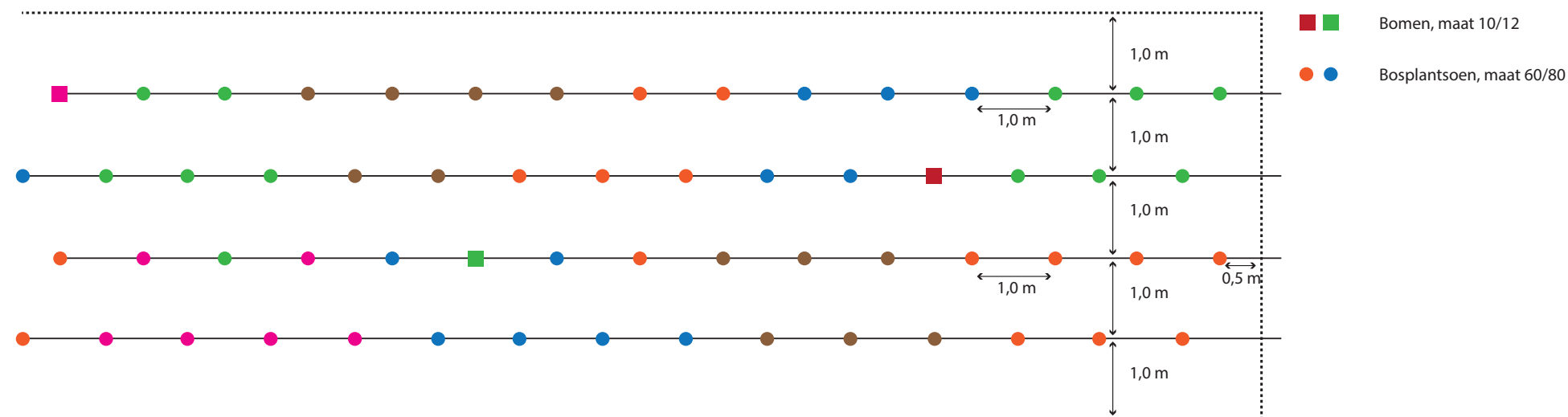

Plantmaat en plantverband

Het is belangrijk dat het erf, na de transformatie, spoedig een beetje 'smoel' heeft. Daarom is het belangrijk dat er met bestaande beplanting zorgvuldig wordt omgegaan. De nieuwe, solitaire bomen op het erf worden aangeplant in maat 16/18. De hoogte bij aanplant is dan ongeveer 4,5 tot 5 meter.

De aan te planten hoogstamfruitbomen mogen wat kleiner zijn, bijvoorbeeld maat 10/12. De maatvoering hangt hier ook af van de beschikbaarheid van de gewenste soorten.

De vrij uitgroeïende struweelhaag wordt aangeplant in een verschoven verband, waarbij de verschillende rijen een halve meter ten opzichte van elkaar verschuiven. Op deze manier ontstaat het snelst een dichte struweelrand die het zicht op de achterliggende bebouwing weg neemt. Een principe van dit plantverband is hieronder weergegeven.

Aanplantprincipe voor de struweelhaag.

De basis van de struweelrand bestaat uit bosplantsoen, maat 60/80, dat telkens in groepen van 5 of 6 planten afwisselend wordt aangeplant. Naarmate de planten groter worden kan er een dunning plaatsvinden. De afwisseling tussen verschillende soorten blijft in dat geval echter in stand. De boomvormers (zoete kers, haagbeuk en zwarte els) vormen een hoger opgaande kern. Voor deze bomen geldt dat ze bij aanplant minimaal maat 10/12 hebben. Ze worden telkens op een afstand van ongeveer 5 meter van elkaar in de struweelrand aangeplant, waarbij ze telkens wisselen van rij. Soms staan ze verder naar achteren, soms staan ze juist helemaal vooraan. Op deze manier hebben de bomen de ruimte om zich te ontwikkelen, terwijl de kronen elkaar op den duur zullen raken.

Voor de struweelranden en het 'vogelbosje' kan grofweg uit worden gegaan van de volgende aantallen:

Boomvormers, maat 10/12

- *Prunus avium* (zoete kers): 15x
- *Carpinus betulus* (haagbeuk): 15x
- *Alnus glutinosa* (zwarte els): 15x

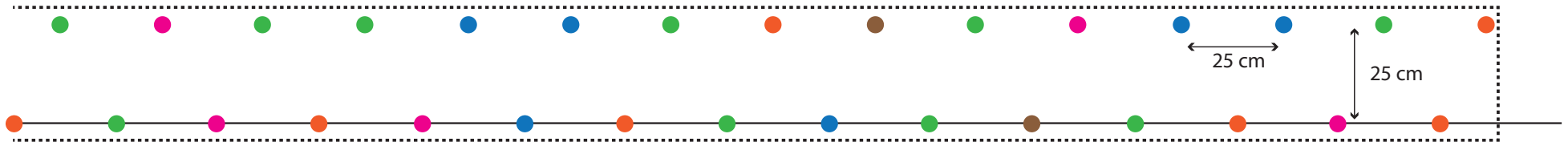
Struikvormers (bosplantsoen, maat 60/80)

- *Cornus mas* (gele kornoelje): ca. 250x
- *Cornus sanguinea* (rode kornoelje): ca. 250x
- *Malus sylvestris* (wilde appel): ca. 250 x
- *Pyrus communis* (wilde peer): ca. 250x
- *Acer campestre* (veldesdoorn): ca. 250x

Ook voor de boerenhaag geldt dat bij aanplant gekozen kan worden voor bosplantsoen, maat 40/60. Om snel tot een dichte haag te komen wordt de haag aangeplant als een dubbele rij met een plantafstand van ongeveer 25 cm. Ook hierbij geldt weer dat de rijen ten opzichte van elkaar zijn verschoven, zodat de haag snel een dichte afscheiding vormt.

In tegenstelling tot de struweelrand mogen de verschillende soorten individueel gemengd worden. Behalve de genoemde soorten mogen er, naar believen, soorten aan de haag worden toegevoegd. Hierbij blijft de 'boerenhaag' uitgangspunt. Coniferen, laurierkers, glansmispel (*Photinia*) en groenblijvende olijfwilg (*Eleagnus ebbingei*) horen in dit sortiment dan ook niet thuis.

Een groenaannemer mag, beargumenteerd, afwijken van de hier voorgestelde aanplantprincipes. Dit mag echter nooit ten koste gaan van het beoogde resultaat. Voor de struweelhagen en het vogelbosje is dit een dichte, gevarieerde en ecologisch waardevolle beplantingsstructuur. Voor de boerenhagen is dit een gevarieerde haag die voldoet als erfafscheiding.

Aanplantprincipe boerenhaag.

Acer platanoides 'Crimson King'

Liriodendron tulipifera (bloem)

Acer platanoides 'Crimson King' (blad)

Liriodendron tulipifera

Liriodendron tulipifera (herfstkleur)

Tilia henryana

Tilia henryana (voorjaarsblad)

Tilia tomentosa (onderzijde blad)

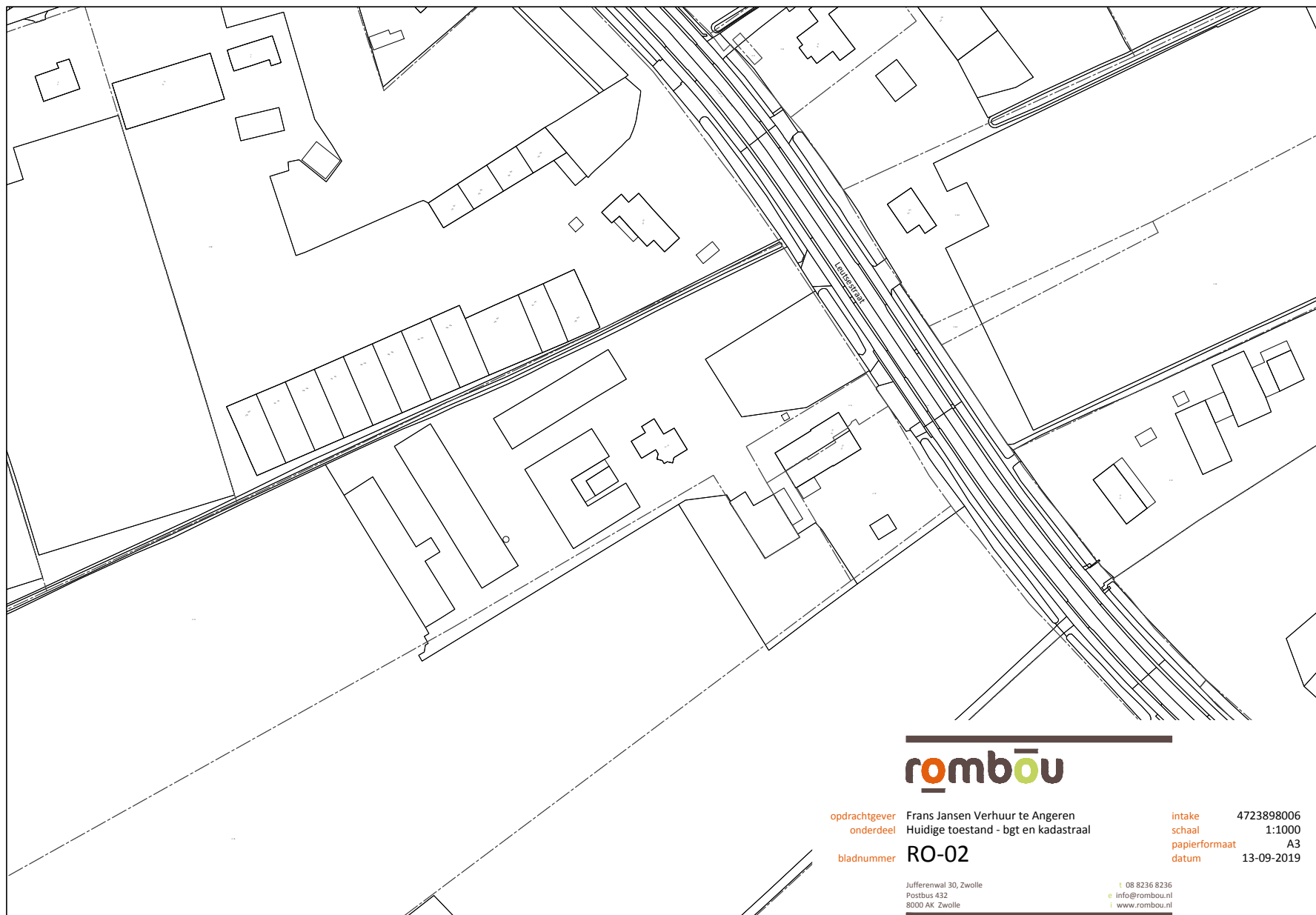
Tilia henryana (blad)

Pyrus communis

Bijlagen

rombōu

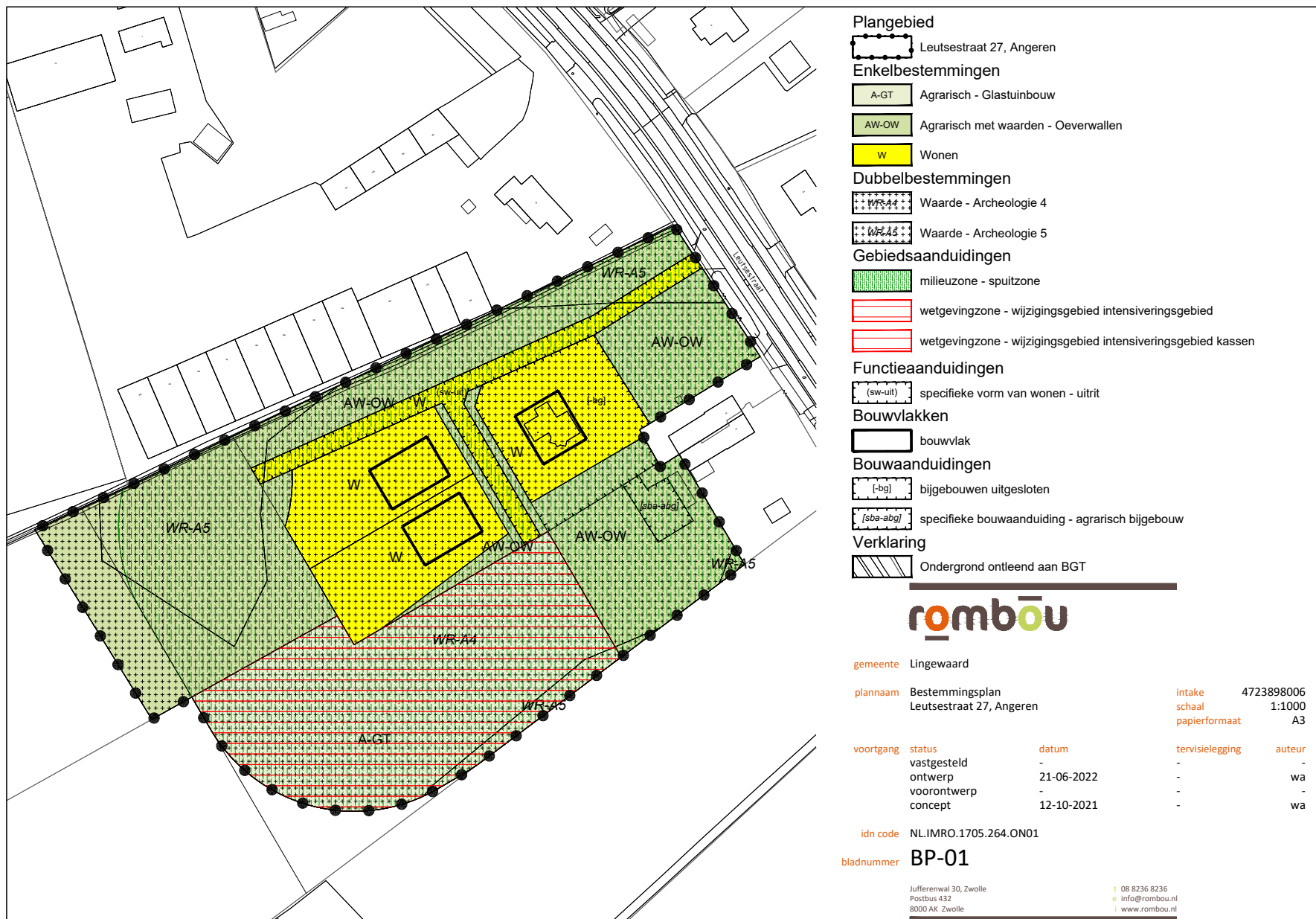
opdrachtgever Frans Jansen Verhuur te Angeren
 onderdeel Huidige toestand - bgt en kadastraal
 bladnummer RO-02

Jufferenwal 30, Zwolle
 Postbus 432
 8000 AK Zwolle

intake 4723898006
 schaal 1:1000
 papierformaat A3
 datum 13-09-2019

t 08 8236 8236
 e info@rombou.nl
 w www.rombou.nl

Huidige kadastrale situatie

Technische uitwerking toekomstige situatie

Colofon

Opgesteld door:

Hofstra|Heersche landschapsarchitecten

In samenwerking met:

Gert-Jan Festen (specialist Ruimtelijke Ordening en Milieu, Rombou)

familie Jansen

Opdrachtgever

Gert-Jan Festen (Rombou)

Datum:

1 juli 2022

HOFSTRA HEERSCHÉ

Landschapsarchitecten na

Simon Stevinweg 27

6827 BS Arnhem

+31 (0)6 17 31 61 88

Oosterduinweg 25

2015 KH Haarlem

+31 (0)6 22 96 07 30

KvK 55526578

BTW NL8517.51.337.B01

IBAN NL55 RABO 0119 0885 84

info@hofstraheersche.nl

www.hofstraheersche.nl

hofstraheersche

